

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	2-Kløveren Onsholtgårdsvej 2 8260 Viby
Dagtilbuddets navn	Søndervang-Vestergård dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Pædagogisk leder Forældrerådsrepræsentant Pædagogiske medarbejdere Sektionsleder, PUF Tilsynskonsulent
Dato for tilsynsmødet	14. maj 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten.....	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde	8
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten	9
Ramme for det uvildige tilsyn.....	10

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er *ændr pædagogisk praksis*

Med afsæt i data og dialogen på tilsynsmødet er den samlede vurdering af kvaliteten i 2-Kløveren, at der skal *ændres pædagogisk praksis*. Det betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis indenfor nogle af fokusområderne, for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber. Tilsynet vil således give konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Børneperspektiv, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner:

Ændr pædagogisk praksis

Med afsæt i data og drøftelser på tilsynsmødet anbefales følgende:

- At ledelsen tager ansvar for at tilrettelæggelsen af de pædagogiske læringsmiljøer tager udgangspunkt i et børneperspektiv, særligt ift. at øge variationen og mængden af tilgængeligt legetøj på legepladsen for alle børn
- At organisering og samarbejde på legepladsen og i overgangen fra legeplads til stuen i børnehaven tilrettelægges ud fra et børneperspektiv, så børnene oplever glidende overgange og korte ventetider
- At læringsmiljøet omkring børn i sårbare og udsatte positioner løbende vurderes og justeres, så det bliver et fælles anliggende for al personale at bidrage til et udviklende læringsmiljø omkring disse børn og deres behov
- At ledelsen tager ansvar for at sikre, at børnesynet i afdelingen afspejles i personalets håndtering af børnenes adfærd, som fx ses ved at alle børn mødes med tillid og positive forventninger

Sproglige læringsmiljøer: *ændr praksis*

Med afsæt i data og drøftelser på tilsynsmødet anbefales følgende:

- At ledelsen bruger de kompetencer, som er i dagtilbuddet (fx sprogvejleder) til at sikre et fortsat fokus på udvikling af de sproglige læringsmiljøer
- At ledelsen tager ansvar for, at sprogvurderinger ved 3 år laves for alle børn og til tiden. Det foreslås at indføre en systematik for gennemførelse af vurderinger, herunder for opfølgende sprogvurderinger, hvor der er behov.
- At der laves handleplaner for de børn, som har brug for særlig støtte til at udvikle sproget
- At bøger gøres tilgængelige for alle børn, når de er ude

Forældresamarbejde: *fasthold praksis*

Det anbefales at *fastholde* praksis, så det åbne og tillidsfulde samarbejde med forældre og forældreråd om deres børn og børnefællesskabet fortsat udvikles.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er ændret pædagogisk praksis.

1. Konklusioner fra observationen

I vuggestuen er der observeret en rar atmosfære, hvor børn og personale ser ud til at nyde hinandens selskab. Der ses flere eksempler på god kvalitet i vurderingen af interaktioner, både ift. vejledning og at give fysisk varme/berøring. Der observeres gode overgange og korte ventetider for børnene. Personalet reagerer af og til med irettesættelse af børns adfærd under måltid og ved overgang. Der ses en begrænset mængde af varieret legetøj tilgængeligt for børnene på legepladsen, men der observeres god kvalitet i forhold læringsaktiviteterne natur/science og grovmotorik. Der blev ikke observeret tydeligt kodede legeområder til en bestemt type leg.

I børnehaven observeres gode, individualiserede samtaler med nogle børn, og personalet har som oftest positive interaktioner med børnene. Børn har gode muligheder for selv at vælge hvor de vil lege og med hvem, og der observeres god tid til fri leg. På legepladsen er personalet ikke opmærksom på, at alle børn er under opsyn. Personalet kommer ikke omkring alle børn for at udvide og berige deres leg, og der ses flere eksempler på konflikter mellem børnene. Der observeres ikke graduerede overgange, fx ses kaos pga. mange børn i garderoben på samme tid. Der er en begrænset mængde af materialer og legetøj på legepladsen indenfor flere af læringsaktiviteterne Børnene tilbydes høj kvalitet ift. læringsaktiviteter omkring natur/science, men der observeres ikke tydeligt kodede legeområder til en bestemt type leg.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Ledelse, personale og forældre kan genkende det observerede i både vuggestue og børnehave. Særligt personalet i børnehaven tilkendegiver, at den store legeplads kræver en bedre organisering af personalet og evt. en opdeling af legepladsen. De oplever det særligt udfordrende ift. at være tæt på de børn, som har brug for en særlig tilrettelagt praksis og tæt vejledning fra personalet. Det drøftes hvordan personalet i vuggestuen også kan hjælpe til med opsyn og understøttelse af børnene leg, når de benytter børnehavens legeplads.

Tilsynet fremhæver at høj kvalitet i dagtilbud er kendetegnet ved, at børnene tilbydes et bredt og varieret udvalg af legetøj og materialer. Det drøftes hvordan legepladsens store potentiale og alle børns muligheder for udviklende lege får bedre betingelser ved at øge både mængden og variationen af legetøj og materialer, som børnene kan benytte sig af. Som observationen viser er særligt læreplanstemaet natur, udeliv og science tydeligt i læringsmiljøet i 2-Kløveren. Der er forskellige holdninger blandt ledelse og medarbejdere ift. at justere i mængden af legetøj på legepladsen, da det ifølge nogle er en del af værdigrundlaget i 2-Kløveren, at børnene skal lære at bruge de naturmaterialer, som legepladsen tilbyder til at udvikle deres kreativitet og fantasi. Observationen viser, at det ikke er en passende forventning at have til alle børn, at de selv kan igangsætte og fastholde gode udviklende lege med de materialer som er tilgængelige ude under fri

leg. Fx ses konflikter blandt børnene og personalet kommer til at handle uhensigtsmæssigt på børnenes adfærd, når børnene ikke længere kan være i legen eller i samspillet med de andre børn.

Det fremgår af dagtilbudsloven, at det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb. Det understreges således i tilsynet, at det må være de lege og aktiviteter, som børnene er optaget af, og som vi ved skaber trivsel, læring, udvikling og dannelse som de tilbydes i læringsmiljøet. Vi ved fx fra forskning, at særligt rolleleg har en afgørende betydning for børnene muligheder for at udvikle sociale kompetencer. Børneperspektivet skal også tages i anvendelse, når børnene viser med deres adfærd, at der fx er krav fra personalet ifm. måltid og overgange, som de ikke kan imødekomme eller at de ender i konflikter med hinanden, så skal personalet søge at forstå børnene og deres hensigter frem for at irettesætte dem og gribe fysisk ind.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Med afsæt i data og drøftelser på tilsynsmødet vurderes det, at den pædagogiske praksis skal *ændres*, og der anbefales følgende:

- At ledelsen tager ansvar for at tilrettelæggelsen af de pædagogiske læringsmiljøer tager udgangspunkt i et børneperspektiv, særligt ift. at øge variationen og mængden af tilgængeligt legetøj på legepladsen for alle børn
- At organisering og samarbejde på legepladsen og i overgangen fra legeplads til stuen i børnehaven tilrettelægges ud fra et børneperspektiv, så børnene oplever glidende overgange og korte ventetider
- At læringsmiljøet omkring børn i sårbare og udsatte positioner løbende vurderes og justeres, så det bliver et fælles anliggende for al personale at bidrage til et udviklende læringsmiljø omkring disse børn og deres behov
- At ledelsen tager ansvar for at sikre, at børnesynet i afdelingen afspejles i personalets håndtering af børnenes adfærd, som fx ses ved at alle børn mødes med tillid og positive forventninger

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er ændret pædagogisk praksis

1. Konklusioner fra observationen

I vuggestuen observeres det, at personalet opmuntrer til udvikling af ordforrådet ved fx ofte at bruge specifikke ord for mennesker, steder, ting og handlinger, når børnene erfarer dem i rutiner og leg. Det ses også, at de samtaler personalet har med børnene normalt passer til børnenes alder og færdigheder, og at de sørger for et afslappet miljø, der opfordrer børnene til at vokalisere og tale gennem hele observationen. Personalet bruger et par bøger med nogle af børnene under fri leg. Bogtiden er behagelig og hovedparten af børnene virker engagerede det meste af tiden.

I børnehaven ses eksempler på, at børnene får hjælp til at udvide ordforrådet, og personalet responderer på børnenes kommunikation. Der observeres længere samtaler med flere turtagninger med enkelte børn, særligt om aktiviteter og oplevelser på legepladsen, men det er ikke alle børn, som tilbydes dette. Personalet bruger ikke bøger med børnene, men børnene bruger dem kortvarigt ifm. overgangen fra legeplads til stue. Der ses ingen bøger tilgængelige for børnene under fri leg på legepladsen.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Ledelse, personale og forældre kan genkende det observerede. Personalet i børnehaven redegør for, at de har en oplevelse af, at de ofte bruger bøger med børnene. De fremhæver i den forbindelse, at de fx for nylig har gennemført et planlagt voksenstyret forløb for de ældste børn, som omhandlede bogen om Brødrene Løvehjerte. Der blev bl.a. arbejdet med specifikke ord fra bogen, som børnene var optaget af.

Personale og ledelse fremhæver at de er i gang med at justere i læringsmiljøet efter et inspirerende fælles oplæg om børn og leg. De vil bl.a. gerne lave en isbod. Det drøftes hvordan anbefalingen om at øge mængden af materialer og legetøj også vil være med til at øge kvaliteten af det sproglige læringsmiljø, da det giver børn og personalet mere at være sammen og tale om.

Ledelsen udtrykker ønske om at bruge afdelingens sprogvejleder mere, og der arbejdes på at lave en funktionsbeskrivelse, som skal hjælpe til med at få udnyttet de kompetencer bedre, som er i afdelingen og i hele dagtilbuddet.

Alle børn skal sprogvurderes, når de er 3 år, både børn med dansk som modersmål og børn med dansk som andetsprog. Tilsynet konstaterer, at disse ikke er lavet for ca. halvdelen af børnene de sidste par år. Det anbefales at sikre en systematik, så sprogvurderinger laves til tiden for alle børn, og at der laves handleplaner for de børn, som har brug for særlig støtte til at udvikle sproget. I afdelingen er der flere børn med dansk som andetsprog, som har særligt brug for, at der løbende evalueres på om det sproglige læringsmiljø skal justeres.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag: *ændr praksis*

Med afsæt i data og drøftelser på stilsynsmødet anbefales følgende:

- At ledelsen bruger de kompetencer, som er i dagtilbuddet (fx sprogvejleder) til at sikre et fortsat fokus på udvikling af de sproglige læringsmiljøer
- At ledelsen tager ansvar for, at sprogvurderinger ved 3 år laves for alle børn og til tiden. Det foreslås at indføre en systematik for gennemførelse af vurderinger, herunder for opfølgende sprogvurderinger, hvor der er behov.
- At der laves handleplaner for de børn, som har brug for særlig støtte til at udvikle sproget
- At bøger gøres tilgængelige for alle børn, når de er ude

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er *fasthold praksis*

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen? Her refereres til afdelingens input på tilsynsmødet, data fra læreplanen samt opsamling på hidtidige tilsyn mv.

Som ny forældre i 2-Kløveren tilbydes et opstartsmøde, hvor det aftales, hvordan barnets opstart skal forløbe. Herefter tilbydes løbende møder efter en fast systematik. Der er en forventning om, at forældrene benytter AULA, den fælles kommunikationsplatform, til at holde sig orienterede og til at melde såvel komme/gåtider som ferie ind.

Der er et velfungerende og meget engageret forældreråd, som bl.a. indbyder alle til at være sammen på legepladsen efter lukketid.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Det tilkendegives fra et forældreperspektiv, at de føler sig løbende informeret på AULA om, hvad der arbejdes med i afdelingen, særligt i børnehaven. Der er forældre som ønsker mere kommunikation om de pædagogiske aktiviteter i hverdagen, og det er der en dialog mellem ledelse og forældreråd omkring.

Der er en oplevelse af tilgængelighed ift. både at tale med ledelse og medarbejdere, når der opstår et behov. Ledelsen er lydhøre overfor forslag og feedback, og der reageres hurtigt ift. at få justeret.

Ledelsen tilkendegiver, at der er et meget engageret forældreråd og bestyrelse, og alle forældre bakker op om fælles arrangementer, som ses ved et meget højt fremmøde.

Det tilkendegives fra personalet at ledelsen står til rådighed for sparring eller deltagelse, hvis der er samtaler eller møder, som kan være svære at gennemføre af den ene eller den andre grund.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det anbefales at *fastholde* praksis, så det åbne og tillidsfulde samarbejde med forældre og forældreråd om deres børn og børnefællesskabet fortsat udvikles.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsætter i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.